

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
Comisia pentru industrii și servicii
Tel : 021.316.03.43. Fax : 021.315.34.01.

București, 06.03.2020
Nr.4c-3/77/2020

Către,

MINISTERUL ECONOMIEI, ENERGIEI ȘI MEDIULUI DE AFACERI
DOMNULUI MINISTRU VIRGIL POPESCU

Stimate domnule Ministru,

Referitor la adresa Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri nr. 619 din 20.01.2020, prin care solicitați punctul de vedere cu privire la proiectul Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030, revizuit în baza recomandărilor Comisiei Europene, vă transmit următoarele:

Observații și propuneri

Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice
2021-2030

1. Pentru o coerență a datelor referitoare la prognozele referitoare la viitoarele capacități de producție energie electrică care se vor instala în conformitate cu Proiectul PNIESC este necesar ca aceste date să fie corelate cu alte documente oficiale cum ar fi politici și strategii în domeniul energetic care să

se regăsească în Strategia Energetică a României 2016-2030. Deocamdată aceste două documente nu sunt corelate.

2. În cadrul Proiectului PNIESC se impune ca ținta asumată de România în ceea ce privește ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie pentru anul 2030 să aibă la bază un Plan de Acțiune la nivelul Uniunii Europene pentru asigurarea unei finanțări corespunzătoare din partea UE în sensul asigurării unei adecvante corespunzătoare a rețelelor electrice, dar și a flexibilizării producerii de E-SRE prin instalarea de capacități de stocare și utilizarea de sisteme inteligente de management a rețelelor electrice.
3. Măsurile care au ca scop decarbonizarea, descentralizarea producției și digitalizarea sectorului energetic trebuie să fie precedate de evaluări tehnice ale situației actuale privind starea tehnică a echipamentelor și instalațiilor electrice ale rețelelor de transport și distribuție a energiei electrice precum și costurile cu investițiile necesare pentru gestionarea eficientă a rețelei pentru asigurarea evacuării energiei electrice produse de centralele electrice utilizând SRE. De asemenea, trebuie realizate și identificate surse, respectiv scheme de finanțare la nivel european pentru realizarea acestora, precum și impunerea realizării planurilor de investiții în Sistemele Naționale de Transport gaze naturale și energie electrică pentru următorii 10 ani pentru dezvoltarea SNT în vederea realizării interconectărilor, extinderii și racordării noilor capacități de producție și realizării capacităților de stocare necesare funcționării în condiții de eficiență și siguranță a acestora.
4. Utilizarea pe scară largă a inovațiilor digitale prezente în viitoarele sisteme energetice complexe, cum ar fi Internet of Things (IoT), Industrial Internet of Things (IIoT), stocare distribuită, modele avansate de clienți activi, comunități energetice agregate, blockchain și aplicațiile inteligente, etc, va schimba planificarea și funcționarea acestora și va transforma piețele energetice, ceea ce necesită un „Plan de măsuri” adecvat pentru protecția datelor și a informațiilor împotriva intruziunilor și atacurilor nocive

(cibersecuritate) și utilizarea necontrolată a datelor clienților finali atât la nivelul statelor membre, cât și la nivelul Uniunii Europene.

5. Managementul congestiilor - pentru a putea menține nivelul de siguranță în funcționarea sistemelor energetice în cazul racordării surselor de energie regenerabilă la rețelele electrice sunt necesare măsuri speciale la nivel de sistem, iar creșterea numărului de producători cu producție necontrolabilă conduce la creșterea frecvenței de apariție a congestiilor de rețea. Pentru rezolvarea acestora, operatorul de transport și de sistem trebuie să cuprindă în planul de dezvoltare a RET pentru cicluri de câte 10 ani măsuri investiționale care să ofere suportul necesar pentru evacuarea, fără restricții majore, a energiei electrice produse de centralele electrice din surse regenerabile, în special de tip eolian, nu numai în zonele Dobrogea, dar și în Moldova, Banat și sudul Munteniei.
6. În contextul asumării unei ținte crescute de E-SRE, respectiv a creșterii numărului de producători de energie din surse regenerabile, apreciem că este necesară completarea și solicitarea ca Uniunea Europeană să permită o actualizare periodică a PNIESC cu mai multe detalii și informații privind noutățile tehnologice, evoluția costurilor fiecărei tehnologii, finanțarea acestora, programe ale Uniunii Europene privind accesul la tehnologie, programe de producere și contractare, studii referitoare la impactul introducerii în ritm accelerat a acestor tehnologii asupra prețurilor energiei electrice, respectiv cu o secțiune distinctă pentru Planul de Dezvoltare Tehnologică.
7. Actualizarea în vederea facilitării realizării PNIESC cu Ordinele și Deciziile ANRE menționate în document, precum și cu necesitatea realizării de reiterații, ajustări și completări ale acestuia în conformitate cu modificările impuse prin legislația primară și secundară, respectiv Directive, Regulamente ale Uniunii Europene și legi naționale, respectiv ordine și decizii ale Autorității de Reglementare pentru transpunerea și respectarea acestora.

8. Asigurarea capacității de stocare de energie și a sistemelor de rezervă - realizarea proiectului centralei hidroelectrice prin pompare Tarnița Lăpuștești și a altor centrale hidroelectrice în pompaj poate să contribuie la asigurarea rezervei de putere, la reglajul frecvență putere, cerință imperativă a Sistemului Energetic European, în mod special în contextul implementării „Green Deal”.
9. Realizarea unei capacități de echilibrare a balanței producție-consum fără a periclita siguranța sistemului, pentru structura existentă și prognozată pe termen mediu a unui nou parc de producție, de cca 4.000 MW. Această concluzie trebuie luată în considerare la elaborarea scenariilor de dimensionare rațională a rețelei.
10. **Pentru implementarea Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 ar trebui avute în vedere cu prioritate:**
 - a) Plan Național de Tranziție cu impact deosebit de important din punct de vedere social și economic pentru regiunile carbonifere din România.
 - b) Plan Național de Acțiune pentru Eficiența Energetică, ghiduri practice, reglementări, politici guvernamentale și strategii cu un accent special asupra consumatorului ca fiind sursa cu cel mai mare potențial de economisire de energie. Program specific de Informare și Educație cu responsabili și surse de finanțare;
 - c) Program de Acțiune pentru Digitalizare;
 - d) Program de Acțiune pentru Inovare și Tehnologie;
 - e) Program Național pentru stocare gaze naturale, energie electrică, hidrogen;
 - f) Harta Națională pentru valorificarea de:
 - Surse regenerabile de energie – onshore și offshore;
 - Biomasă;
 - Biogaz;

- Deșeuri;
 - Energie geotermală;
- g) Program Național pentru eficiența energetică și utilizarea energiei regenerabile în clădiri și extinderea utilizării acesteia în SACET;
- h) Program Național pentru legislație primară și secundară pentru transpunerea Directivelor și Regulamentelor Uniunii Europene, cu capitol distinct pentru “consumatorul vulnerabil” și “prosumer”;
- i) Program Național de Investiții în:
- Sisteme Naționale de Transport gaze naturale și energie electrică;
 - Producție de energie;
 - Stocare gaze naturale, energie electrică, CO₂;
 - Biomasă;
 - SACET;
- j) Plan Național de Acțiune cu măsuri, responsabilități, termene și ghiduri de aplicare pentru accesarea și gestionarea fondurilor structurale, precum și a noilor “mecanisme de finanțare pentru situațiile de criză” de care România urmează să beneficieze prin implementarea “Green Deal” în vederea transformării sectorului energetic românesc. Pentru identificarea scenariilor naționale de criză de energie electrică și implementarea planului de pregătire pentru riscuri, considerăm că este necesară o mențiune expresă privind schemele de finanțare și de implementare a mecanismelor de solidaritate pentru asigurarea securității energetice în situațiile de criză în aprovizionarea cu energie electrică, precum și a creșterii gradului de utilizare a măsurilor preventive și de bună pregătire pentru situații de urgență atât pentru combaterea schimbărilor climatice, cât și pentru situații extreme de avarii în sistem.

Urmează să actualizez aceste observații cu propuneri și observații punctuale pe text pentru că am găsit date incorecte sau nerealiste, cum ar fi:

- La pagina 21 – Se prevede interzicerea înmatriculării autovehiculelor cu norme de poluare Euro3 și Euro4, dar conform legislației UE, nu se poate interzice, într-un stat membru, înmatricularea autovehiculelor care au fost anterior înmatriculate în alt stat membru.
- La pagina 51 – Grafic 2
- La pagina 52
 - Grafic 3 și Grafic 4
 - Referitor la gazele naturale – ultimul alineat
- La pagina 53 – Grafic 5 și Tabel 4
- La pagina 54 – Tabel 4, 5 și 6
- La pagina 55
 - Grafic 6 contradicție cu pagina 54
 - Grafic 7
- La pagina 56 – Bioenergie bazate pe “lemne de foc”
- La pagina 57
 - Nămol de epurare – zero utilizare
 - Combaterea sărăciei energetice – cifre înainte de liberalizarea prețului; fără măsuri concrete!
- La pagina 59 – “Menținerea gradului actual de diversitate a surselor de energie internă” – Ce facem cu cărbunele?
- La pagina 72 – Grafic 11 - Puterea instalată a celor 2 reactoare nucleare este de 1400 MW, nu de 1300 MW.
- La pagina 78 – Obligația operatorilor de distribuție de a oferi tarife dinamice la cererea utilizatorilor sau a furnizorilor trebuie corelată cu cerințele obligatorii pentru sistemele de contorizare inteligentă.
- La pagina 80 – Nu mai există Ministerul Cercetării și Inovării, denumirea actuală fiind Ministerul Educației și Cercetării.

- La pagina 92
 - Primăria Capitalei a renunțat la introducerea Vinierei Oxigen.
 - Având în vedere prevederile Green Deal, GPL ar trebui eliminat din rândul combustibililor alternativi.
- La pagina 93 – Preluarea din Regulamentul 2019/631 este una generală, fără aplicabilitate practică. PNIESC ar trebui să prevadă obiective specifice României, precum și un anumit număr de autovehicule cu emisii scăzute care să se regăsească în parcul național auto în anii 2025 și 2030.
- La pagina 94 – Cum sunt promovate “orașele inteligente” și “orașele verzi”? Este necesar un cadru normativ care să prevadă criteriile și stimulentele pentru orașele care inițiază astfel de proiecte, precum și beneficiile concrete pentru locuitorii acelor orașe.
- La pagina 100 – Pentru limitarea achiziției de vehicule uzate, pe lângă introducerea de taxe de mediu, se poate recurge la modificarea impozitului anual pe deținerea de autovehicule și introducerea în orașe a “Zonelor cu Emisii Scăzute”.
- La pagina 106 – În ceea ce privește elaborarea unui normativ care să instituie obligații privind parcurile auto ale instituțiilor publice, trebuie precizat că astfel de acte normative există deja, ele trebuie doar completate și actualizate (Legea nr. 37/2018 privind promovarea transportului ecologic, Ordinul 1068/2018 privind cerințele minime pentru protecția mediului, Directiva Clean Vehicle).
- La pagina 114 – Ar fi util să se precizeze numărul de autovehicule electrice care se intenționează a fi finanțate prin programul “Rabla Plus” pentru perioada 2020-2024.
- Atenționez, totodată, asupra necorelării datelor privind Programul Nuclear, respectiv datele de la pagina 127 intră în contradicție cu datele din tabelul de la pagina 129, contrazicând astfel angajamentul din PNIESC referitor la mixul tehnologic și includerea în acesta a unităților 3 și 4 de la Cernavodă.

De asemenea, considerăm că trebuie menționat sistemul de „facilitare” a finanțării noilor capacități de producție a energiei prevăzute la pagina 129 „pentru a asigura un mix energetic echilibrat și diversificat” cu mențiunea expresă că el trebuie să fie nediscriminatoriu pentru a asigura astfel finanțarea unor capacități de producție similare în toate orașele României care aleg, în propria strategie energetică, SACET, ca variantă de alimentare cu apă caldă și căldură.

Cu deosebită stimă,

**PREȘEDINTE,
IULIAN IANCU**